

TRƯỜNG ĐẠI HỌC LUẬT THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH

GIÁO TRÌNH

LUẬT THUẾ

(TÁI BẢN CÓ BỔ SUNG)

 NHÀ XUẤT BẢN HỒNG ĐỨC - HỘI LUẬT GIA VIỆT NAM

TRƯỜNG ĐẠI HỌC LUẬT TP. HỒ CHÍ MINH

**GIÁO TRÌNH
LUẬT THUẾ**
(TÁI BẢN CÓ BỔ SUNG)

NHÀ XUẤT BẢN HỒNG ĐỨC
HỘI LUẬT GIA VIỆT NAM

GIÁO TRÌNH LUẬT THUẾ

Bản tiếng việt ©

Trường Đại Học Luật TP.HCM, Hội Luật Gia – NXB Hồng Đức và Tác Giả.
Bản quyền tác phẩm đã được bảo hộ bởi Luật Xuất bản và Luật Sở hữu
trí tuệ Việt Nam.

Nghiêm cấm mọi hình thức xuất bản, sao chụp, phát tán nội dung khi
chưa có sự đồng ý của Nhà Trường, tác giả và Nhà Xuất bản.
Sách đã được đăng ký bản quyền và được dán tem chống giả.

Chủ biên

TS. Nguyễn Thị Thủy

Biên soạn

Chương 1

PGS. TS. Nguyễn Văn Vân

Chương 2

TS. Nguyễn Thị Thủy

Ths. Nguyễn Thị Thu Hiền

Chương 3

TS. Phan Thị Thành Dương

Ths. Trần Minh Hiệp

Chương 4

Ths. Phan Phương Nam

Chương 5

Ths. Nguyễn Thị Thu Hiền

LỜI NÓI ĐẦU

Nhằm mục đích nâng cao chất lượng đào tạo và cải tiến phương pháp giảng dạy đối với chương trình đào tạo cử nhân Luật tại Trường Đại học Luật TP. Hồ Chí Minh, Nhà trường tổ chức biên soạn *Giáo trình Luật Thuế*.

Nội dung cơ bản của Giáo trình bao gồm: lý luận chung về thuế và pháp luật thuế Việt Nam; pháp luật thuế thu vào hàng hóa, dịch vụ; pháp luật thuế thu vào thu nhập; pháp luật thuế thu vào việc sử dụng một số tài sản của nhà nước; pháp luật về quản lý thuế.

Giáo trình Luật Thuế chắc chắn sẽ còn khiếm khuyết; mong bạn đọc góp ý để lần xuất bản tới, giáo trình được hoàn thiện hơn.

Thư từ, ý kiến đóng góp xin được gửi tới: Phòng Đào tạo, Trường Đại học Luật Thành phố Hồ Chí Minh, Số 2, Nguyễn Tất Thành, Quận 4, TP Hồ Chí Minh; Điện thoại: 08.39400.723 - 08.37266.333.

TRƯỜNG ĐẠI HỌC LUẬT TP.HỒ CHÍ MINH

MỤC LỤC

CHƯƠNG I: LÝ LUẬN CHUNG VỀ THUẾ VÀ PHÁP LUẬT THUẾ VIỆT NAM	9
1. Những vấn đề cơ bản về thuế	9
1.1. Khái niệm, đặc điểm của thuế.....	9
1.2. Vai trò của thuế.....	22
1.3. Phân loại thuế	33
2. Những vấn đề cơ bản về pháp luật thuế.....	40
2.1. Khái niệm pháp luật thuế.....	40
2.2. Những nội dung cơ bản của một đạo luật thuế	46
3. Quan hệ pháp luật thuế	64
3.1. Khái niệm quan hệ pháp luật thuế	64
3.2. Chủ thể tham gia quan hệ pháp luật thuế.....	65
3.3. Quyền và nghĩa vụ của các chủ thể tham gia quan hệ pháp luật thuế.....	73
CHƯƠNG II: PHÁP LUẬT THUẾ THU VÀO HÀNG HÓA, DỊCH VỤ.....	82
1. Giới thiệu chung về thuế thu vào hàng hóa, dịch vụ	82
1.1. Khái niệm.....	82

1.2. Đặc điểm	83
1.3. Vai trò của thuế thu vào hàng hóa, dịch vụ	90
2. Nội dung cơ bản của Pháp luật thuế thu vào hàng hóa, dịch vụ.....	94
2.1. Thuế xuất khẩu, thuế nhập khẩu	94
2.2. Thuế tiêu thụ đặc biệt.....	150
2.3. Thuế giá trị gia tăng.....	194
2.4. Thuế bảo vệ môi trường.....	251
CHƯƠNG III: PHÁP LUẬT THUẾ THU VÀO THU NHẬP	281
1. Khái quát chung về thuế thu vào thu nhập.....	281
1.1. Khái niệm thuế thu vào thu nhập.....	281
1.2. Vai trò của thuế thu vào thu nhập	286
1.3. Đặc trưng của thuế thu vào thu nhập	288
2. Nội dung pháp luật thuế thu vào thu nhập ở Việt Nam	291
2.1. Thuế thu nhập doanh nghiệp.....	291
2.2. Thuế Thu nhập cá nhân.....	326
CHƯƠNG IV: PHÁP LUẬT THUẾ THU VÀO VIỆC SỬ DỤNG VÀ KHAI THÁC MỘT SỐ TÀI SẢN NHÀ NƯỚC	355
1. Khái quát chung.....	355
1.1. Khái niệm.....	355

1.2. Đặc điểm.....	358
2. Pháp luật thuế sử dụng đất nông nghiệp	361
2.1. Khái niệm.....	361
2.2. Đối tượng chịu thuế.....	365
2.3. Người nộp thuế	368
2.4. Căn cứ tính thuế	371
2.5. Chế độ miễn, giảm thuế sử dụng đất nông nghiệp.....	377
2.6. Chế độ quản lý thuế sử dụng đất nông nghiệp.....	385
3. Pháp luật thuế sử dụng đất phi nông nghiệp.....	388
3.1. Khái niệm.....	388
3.2. Đối tượng chịu thuế.....	391
3.3. Người nộp thuế	394
3.4. Căn cứ tính thuế	397
3.5. Các trường hợp miễn, giảm thuế	405
3.6. Chế độ quản lý thuế sử dụng đất phi nông nghiệp.....	409
4. Pháp luật thuế tài nguyên.....	411
4.1. Khái niệm.....	411
4.2. Đối tượng chịu thuế.....	414
4.3. Người nộp thuế	417
4.4. Căn cứ tính thuế	418

4.5. Chế độ miễn, giảm thuế tài nguyên	428
4.6. Chế độ quản lý thuế tài nguyên	429
CHƯƠNG V: PHÁP LUẬT VỀ QUẢN LÝ THUẾ	436
1. Khái quát chung về quản lý thuế.....	436
1.1. Khái niệm.....	436
1.2. Đặc điểm của quản lý thuế.....	440
1.3. Các nguyên tắc trong hoạt động quản lý thuế.....	442
2. Nội dung của hoạt động quản lý thuế	446
2.1. Đăng ký thuế, khai thuế, nộp thuế, ấn định thuế	446
2.2. Thủ tục hoàn thuế, miễn thuế, giảm thuế, xoá nợ tiền thuế, tiền phạt.....	467
2.3. Quản lý thông tin về người nộp thuế	481
2.4. Kiểm tra thuế, thanh tra thuế	487
2.5. Cưỡng chế thi hành quyết định hành chính thuế	505
2.6. Xử lý vi phạm pháp luật về thuế.....	516
2.7. Giải quyết khiếu nại, tố cáo về thuế.....	551

CHƯƠNG I

LÝ LUẬN CHUNG VỀ THUẾ

VÀ PHÁP LUẬT THUẾ VIỆT NAM

1. NHỮNG VẤN ĐỀ CƠ BẢN VỀ THUẾ

1.1. Khái niệm, đặc điểm của thuế

1.1.1. Sơ lược lịch sử hình thành thuế

Pháp luật nói chung và pháp luật thuế nói riêng hình thành từ các điều kiện kinh tế- xã hội cụ thể. Nghiên cứu lịch sử hình thành và phát triển pháp luật thuế, bản chất của thuế cho thấy thuế ra đời gắn liền với những điều kiện kinh tế- xã hội nhất định.

a) Quan điểm về sự ra đời của thuế theo phương pháp duy vật lịch sử

Để khảo sát quá trình hình thành của thuế, có thể sử dụng phương pháp duy vật lịch sử và xem xét qua hai giai đoạn trước và sau khi nhà nước ra đời:

i) Trong xã hội cộng sản nguyên thủy, do công cụ lao động thô sơ, chưa có sự phân công lao động, phương thức sản xuất tự cung tự cấp, các thành viên trong xã hội đều bình đẳng, không phân tầng giai cấp, không có nhà nước và pháp luật. Trong bối cảnh đó, không tồn tại những cơ sở kinh tế và xã hội để thuế ra đời.

ii) Giai đoạn sau khi nhà nước hình thành. Qua ba lần phân công lao động xã hội đã làm cho nền kinh tế xã hội có sự biến